

HOOFDSTUK 1

Een bard voor het Bramenfeest

Knerp, knerp. *Knerp, knerp*. Het geluid van zware voetstappen door een dikke laag sneeuw weerkaatst door de nachtelijke stilte.

Een wollige witte deken bedekt de hellingen van de rij heuvels die bekendstaat als de Scherpe Heuvels. Het maanlicht danst eroverheen en laat hier en daar de stuifsnieuw fonkelen alsof er diamantjes over het landschap zijn uitgestrooid.

Het sneeuwdek is onaangetast, op één smal spoor van voetafdrukken na dat vanuit de heuvels naar het bevroren bos aan de voet van de heuvels leidt.

Knerp, knerp. Knerp, knerp gaan de stappen van de

spoomaker. Ineengedoken loopt hij voort, duidelijk vermoeid, en hij gebruikt een lange stok om door de sneeuw te ploegen. Hij lijkt op een oude man, maar het is al honderden manen geleden dat mensen dit gebied betraden. Als je wat dichterbij komt, zie je dat het een konijn is. Een konijn dat rechtop loopt, zoals mensen dat ooit deden. Zijn oren zitten verborgen onder een kap en hij is gehuld in een zware leren mantel. Van onder de kap spieden felle ogen naar de winterse nachtwereld.

De dikke vacht op zijn gezicht is beschilderd met krullerige blauwe patronen, wat aangeeft dat hij een bard is. Een rondtrekkend, verhalen vertellend konijn. Een zwerver die niets heeft dan de versleten kleren aan zijn lijf en een hoofd propvol sprookjes en verhalen: oude en nieuwe verhalen, rammelende en opgelapte verhalen. Zo'n beetje elk verhaal dat je ooit hebt gehoord, plus nog een heleboel die je niet kent.

Maak je maar geen zorgen omdat hij buiten is in deze ijzige kou – dankzij zijn beroep is hij welkom in elke konijnenburcht. Dat is verplicht, volgens de tradities en de wetten van de Vijf Rijken van Lanica. En wee degene die zich daar niet aan houdt.

Knerp, knerp. Knerp, knerp. Zijn adem laat een spoor van wolkjes achter terwijl hij zich een weg baant door

de sneeuw. Als je goed luistert, hoor je hem zachtjes schelden bij elke moeizame stap. Als je nog dichterbij komt, hoor je de houten kralenkettingen om zijn hals klikken en klakken. Dan hoor je de amuletten en buideltjes aan zijn riem rinkelen en rammelen.

Vastberaden marcheert hij verder, alsof hij ergens moet zijn en al te laat is. Maar waar moet hij dan zijn? Er is hier niets anders dan sneeuw en bos, tot aan de horizon. Maar dan herinner je je dat hij een konijn is. En konijnen leven onder de grond, in hun konijnenburchten: warm en veilig, beschermt tegen de sneeuw en de bittere kou.

En inderdaad, naar zo'n burcht is hij op weg. Hij sjokt het bos in, zigzagt tussen de bomen door en stopt dan voor een paar enorme deuren in de flank van een kleine heuvel. Achter die deuren bevindt zich de burcht van Doornwoud, en het is de bewoners geraten om hem hartelijk te ontvangen. Anders zwaait er wat voor ze.

Boem, boem, boem! De bard bonkt met het uiteinde van zijn stok op het dikke eikenhout en wacht af.

Vroeger, toen konijnen nog kleine, bange wezentjes waren, was een burcht nauwelijks meer dan een slordige verzameling holen en gangen onder de grond. Maar die tijd is voorbij, en burchten zien er nu heel

anders uit. Het zijn complete ondergrondse dorpen en steden, onzichtbaar voor de buitenwereld.

De bard weet dat hij achter die houten deuren slaapruimtes zal vinden en markthallen, werkplaatsen, tempels, bibliotheken, voorraadkamers, magazijnen en minstens tien keukens om iedereen te voeden. Hij zal soldaten aantreffen en genezers, bedienden, koks, smeden, wevers, kleermakers, pottenbakkers en schilders. Oude konijnen, jonge konijnen, arme konijnen en adellijke konijnen. Allerlei soorten konijnen, die veilig in knusse, door fakkels verlichte ondergrondse huizen wonen, rondom het Groothol. Dat is het middelpunt van elke burcht: een enorme feestzaal met een grote haard, lange rijen tafels en bijna altijd muziek. Want muziek, lawaai en vrolijkheid, daar zijn konijnen dol op. Vooral vanavond, want het is Bramenavond, de avond voor het Bramenfeest. Dat is de avond waarop Midwinter wordt gevierd met een heerlijk feestmaal en de belofte van cadeautjes in de ochtend, achtergelaten door het geheimzinnige Midwinterkonijn.

En met verhalen, natuurlijk. Bijzondere verhalen, verteld door een rondtrekkende bard – tenminste, als hij wordt binnengelaten. *Boem, boem, boem!* Weer bonkt hij op de deur, en hij wil het net voor de derde keer doen als hij aan de andere kant een gedempte stem hoort.

‘Ja, ja. Maak niet zo’n stampij, zeg. Ik kom al!’ Er volgen nog wat bozige woorden over dwaze lui die buiten zijn op een avond als deze, maar gelukkig houdt het zware eikenhout het meeste gemopper tegen. Eindelijk gaat de deur krakend open, en de gouden gloed van brandende fakkels stroomt naar buiten, over de sneeuw. Een forse soldaat steekt zijn gezicht om het hoekje.

‘Wie ben jij dan wel, bij de naam van de Godin?’ vraagt hij en hij kijkt de onbekende boos aan. Onder de kap staren twee lichtgroene ogen net zo boos terug.

‘Is dit een manier om de bard te behandelen die op Bramenavond verhalen komt vertellen? Houden jullie zo de oude gebruiken in ere, hier in de Doornwoud-burcht?’

Hoewel de soldaat flink uit de kluiten is gewassen en er angstaanjagend uitziet in zijn harnas, is er iets aan de bard waardoor hij zachtjes begint te beven. ‘Neem me niet kwalijk, bard,’ zegt hij, en hij duwt met zijn schouder de deur wat verder open. ‘Kom binnen en deel de warmte van onze haard op deze Middenwinternacht...’

‘Midwinter, sukkel,’ zegt de bard, en hij stapt het licht en de warmte tegemoet. De burchtdeuren dreunen achter hem dicht en huiverend schudt hij de sneeuw van zijn mantel. ‘Goed, waar is die haard van jou?’ Zelfverzekerd beent hij de geplaveide gang in, alsof hij er al honderden keren is geweest.

‘Wat is een midwintersukkel?’ mompelt de verbaasde bewaker voordat hij zich omdraait en achter de bard aan draaft.

*

Zoals het Groothol het middelpunt is van elke burcht, zo is het stamhoofd het middelpunt van de bewoners. Hij is de leider, net als zijn vader dat vóór hem was en zijn zoon dat na hem zal zijn. Samen met zijn vrouw neemt hij alle beslissingen over de burcht, bemiddelt hij in ruzies en organiseert hij feesten en banketten.

Het stamhoofd van de Doornwoud-burcht is Hubert de Flinke. Een groot, dik hangoorkonijn met een bruinwit gevlekte vacht, oren tot aan zijn knieën en een buik waar je een heel huis op zou kunnen bouwen. Op dit moment zit hij op zijn troon aan het hoofd van de tafel, met een grote kroon van gevlochten bramentakken op. Zijn enorme, gevlekte pens barst bijna uit zijn tuniek. Hij zingt een vrolijk lied over het Midwinterkonijn dat klem zit in een konijnenhol, terwijl de kleine konijntjes giechelend aan zijn voeten zitten. Maar als hij de bard binnen ziet komen stopt hij met zingen, staat op en heft zijn drinkhoorn om hem te begroeten.

‘Welkom, bard!’ buldert hij, zo luid dat het stof

van het plafond dwarrelt. ‘Welkom op Bramenavond!’

‘Dat lijkt er meer op,’ mompelt de bard, terwijl hij zijn leren mantel afschudt. Zijn kap houdt hij op, maar de gloed van het haardvuur onthult nu wel de blauwe krulpatronen die op zijn armen zijn geschilderd.

‘We dachten al dat je niet meer zou komen,’ zegt Hubert. ‘Maar Bramenavond brengt altijd verrassingen. Ga je voor ons zingen, in ruil voor je maaltijd?’

De bard grinnikt. ‘Daar is mijn stem te oud en te krakerig voor.’ Hij gaat bij het vuur zitten en warmt zijn handen. ‘Maar misschien wil ik wel een paar verhalen vertellen.’

‘Breng die man wat te eten! En snel een beetje,’ beveelt Hubert met luide stem, en hij klappert met zijn oren naar zijn bedienden. Die schieten weg en keren al snel terug met een kom vol romige rapensoep en een schaal maïsbrood. De bard valt erop aan als een uitgehongerd konijn en als hij alles op heeft, veegt hij met de achterkant van zijn poot zijn mond af.

‘Zo, dat is wel een verhaal waard,’ zegt hij. ‘Wat zouden jullie willen horen?’

De kleine konijntjes drommen aan zijn voeten samen en roepen door elkaar heen. ‘Roodvachtje!’ ‘Het Visserskonijn!’ ‘Podkin Eenoor!’

‘Hoorde ik daar nou iemand “Podkin Eenoor” zeggen?’

vraagt de bard, en hij gaat er eens goed voor zitten. ‘Podkin de Roverskoning? Podkin de Maanridder? Podkin van het magische mes?’ Als de kleintjes gretig beginnen te knikken en te gillen van opwinding, slaat hij zijn beschilderde armen over elkaar en trekt hij bedachtzaam aan zijn baard.

‘Tja, ik ken wel wat verhalen over hem. Maar die zijn anders dan de verhalen die jullie al kennen. Deze verhalen gaan niet over vuur dat uit zijn ogen schiet of over gevechten met reuzenkonijnen. Nee, zulke verhalen zijn het zeker niet.’

‘Wat voor verhalen zijn het dan, bard?’ ‘Waarom zijn ze anders?’ ‘Waarom zitten er geen vuurspuwende ogen en gevaarlijke reuzen in?’

‘Ze zijn anders,’ antwoordt de bard, ‘omdat ze *waar* zijn. En omdat vuurspuwende ogen helemaal niet bestaan, behalve in sprookjes en in de hoofdjes van dwaze kleine konijnen.’ De bard gebaart met zijn hand dat ze stil moeten zijn, en dan begint hij.

HOOFDSTUK 2

Het treurigste Bramenfeest ooit

De Goroms. *Daar* moeten jullie eerst over horen. Tegenwoordig zijn ze, de Godin zij dank, niets meer dan een akelige herinnering. Iets om de kleintjes 's avonds bang mee te maken. Maar toen jullie grootouders nog jong waren, leefden alle konijnen voortdurend in angst voor hun vreemde ruiters, voor het ijzingwekkende geluid van knarsend metaal in de nacht en de galm van hun angstaanjagende strijdhoorns.

De Goroms.

Niemand weet precies waar ze vandaan kwamen. We weten alleen dat ze voor het eerst werden gezien bij een kleine konijnenburcht die Zandput heette,